COLNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

COLNÉ aktuality

Dvojmesačník Colnej správy SR • V. ročník • 11-12/2007

PF 2008

Koncoročné rady strelcom

Naša fotopríručka vám počas celého roka ponúkala praktické nácviky streleckých úloh a pripomínala najdôležitejšie prvky, ktoré majú vplyv na bezpečné a úspešné zvládnutie zbrane. V poslednom tohtoročnom čísle sa preto pokúsime vytvoriť akési vedomostné gro a jednotlivé poznatky zhrnúť do krátkeho prehľadu.

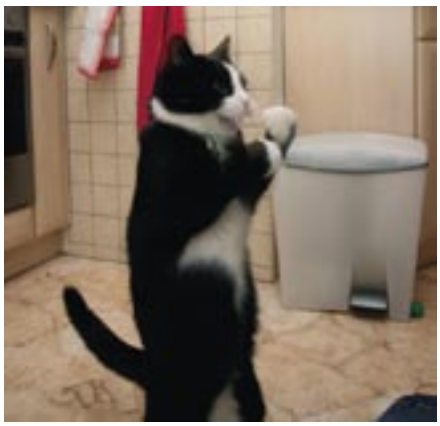

1. Základom je správny postoj, nohy primerane pokrčené v kolenách a ruky (alebo ďalší pár nôh) sú pripravené použiť zbraň. Postoj prispôsobujeme podľa toho, či vykonávame zákrok (streľbu) v balistickej veste, alebo bez nej, v exteriéri alebo interiéri a podobne.

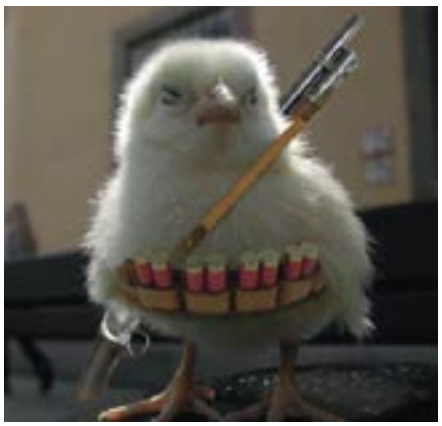

2. Ďalší dôležitý moment je umiestnenie zbrane a streliva na opasku. To musí byť umiestnené vždy tak, aby bolo ľahko a rýchlo dostupné. Zároveň však musí byť aj bezpečne uchytené, aby nám ho páchateľ nemohol odňať.

3. Pri vykonávaní zákroku sme povinní (ak to jeho povaha dovoľuje) použiť primeranú výzvu. Výzva musí byť jasná, stručná a zrozumiteľná pre každého, komu je určená. Dbáme na to, aby sme sa vyhli vulgarizmom.

4. Pri streľbe sa snažíme využívať ťažké kryty, vyvýšené miesta a všeobecne miesta, ktoré poskytujú dobrý prehľad o situácii.

5. Vždy musíme prihliadať na možný výskyt nezúčastnených osôb, rukojemníkov a prispôsobiť streľbu momentálnym okolnostiam tak, aby bol dosiahnutý požadovaný účel zákroku.

6. Aj pri najvypätejších situáciách sa snažíme zachovať rozvahu, dbať na bezpečnosť (napr. držať prst mimo spúšte, ak práve nestrieľame), správať sa profesionálne a s nadhľadom.

Na záver vám v mene všetkých, ktorí sa v roku 2007 podieľali na tvorbe našej príručky, chceme zaželať, aby sa vám obsah posledného bodu darilo zachovávať nielen pri streľbe, ale aj v každodennom pracovnom i v súkromnom živote.

h.c.i. Mgr. Milan Pittich

Nech žije zelená

Myšlienky ľudí sú napriek blížiacim sa sviatkom stále uväznené v práci. Presvedčila som sa o tom pri nedávnej ceste MHD, kde sa dvaja približne tridsiatnici dohadovali o náročnosti svojej profesie. Ani slovo o darčekoch či vianočných plánoch. Každý sa snažil presvedčiť toho druhého, že práve on to má v práci zložitejšie. Presvedčivých argumentov mali dostatok, no ani jeden sa netýkal pracovnej náplne. Obaja totiž videli problémy v kolegoch, ľuďoch, s ktorými museli denne spolupracovať. Práve oni robili ich denný pracovný kolobeh komplikovanejší, a to napriek tomu, že boli obaja z úplne odlišných pracovných odvetví a pozícií. Žiaľ, je to tak. Bežne musíme vychádzať s kadekým, čo sa nám nie vždy darí. Ľudí najrozmanitejšieho charakteru však stretávame nielen v našej práci každodennej. Bojovať s nimi niekedy musíme i vo vlastnej domácnosti, najmä ak sme ju nútení zdieľať s kadejakými spolubývajúcimi. A keď sú vaše komunikačné kanály odlišné, tak... veď to určite poznáte. Preto si vážim každého, kto v zápase človek verzus človek bojuje a nepchá hlavu do piesku. Ľudí totiž vo svojom okolí potrebujeme. Veď častokrát sú to práve oni, čo nám dokážu s neriešiteľným problémom pomôcť. Žiaľ, niekedy zahatajú aj naoko prejazdné cesty, ktoré na našu bežnú „premávku" nevyhnutne potrebujeme.
Čo tým chcem povedať? Len to, aby ste na tých svojich cestách mali v budúcom roku čo najmenej zápch. Verím, že sa pri vianočnom stole stretnete len s tými, u ktorých máte vždy zelenú.

Dana Šejirmanová

COLNÉ AKTUALITY
časopis Colnej správy Slovenskej republiky
V. ročník

REDAKČNÁ RADA
JUDr. Eva Bôriková (predseda)
Mgr. Stanislav Ďurina, Ing. Ivan Kamenský, Miroslav Nedorost,
Bc. Viliam Pružinec, Mgr. Dana Šejirmanová, Mgr. Jozef Vaško,
Bc. Juraj Záhumenský, Mgr. Andrea Zemanová

REDAKTORKA: Mgr. Dana Šejirmanová
dana.sejirmanova@colnasprava.sk

ADRESA REDAKCIE: časopis Colné aktuality
Mierová ulica č. 23, 815 11 Bratislava

TELEFÓN: 02 / 48 27 32 02
FAX: 02 / 43 42 44 08

GRAFICKÁ ÚPRAVA: MAGNET PRESS, SLOVAKIA s. r. o.
Šustekova 8, 851 04 Bratislava

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: 2920/2003

ISSN 1336-8907
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky tak, aby sa po redakčných úpravách nezmenil ich význam.

NEVYŽIADANÉ RUKOPISY ANI OBRAZOVÉ PREDLOHY NEVRACIAME.
Kopírovať, publikovať, elektronicky alebo inak rozširovať ktorúkoľvek časť časopisu Colné aktuality možno iba na základe písomného povolenia redakcie.
© COLNÁ SPRÁVA SR, 2007

Obsah

Koncoročné rady strelcom 2
(h.c.i. Mgr. Milan Pittich)

Nech žije zelená 3
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Oslavujeme 15. výročie 4
(h.c.k. Mgr. Stanislav Ďurina, Mgr. Dana Šejirmanová)

Colná správa urobila ďalší krok k zvýšeniu ochrany EÚ 4
(h.c.k. Mgr. Stanislav Ďurina)

Keď sa návšteva v Bratislave nekončí 5
(h.c.k. Ing. Martina Balajková)

Slovenské top prípady 6
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Krátko z ukrajinskej hranice 7
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Zahraničné top prípady 7
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Colný úrad Košice 8
(c.k. PhDr. Zuzana Pavlíková)

Ďakujeme za vynikajúce prednášky 10
(h.c.k. Ing. Magdaléna Mydliarová)

Rastie význam ochrany spotrebiteľa 11
(h.c.i. Mgr. Viliam Pružinec, Mgr. Dana Šejirmanová)

Týka sa nás 11
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Kde hľadať „Erdúdku" 12
(h.c.i. Ing. Marcel Šuštiak, Mgr. Dana Šejirmanová)

Lídri európskych colných správ riešili budúcnosť colníkov 13
(c.r. JUDr. Eva Bôriková)

Colníci sa v Košiciach nedali zahanbiť 14
(Peter Bartoš, Mgr. Dana Šejirmanová)

Desaťročnicu českého spolku colníkov oslavovali aj slovenskí kolegovia 15
(Mgr. Jozef Vaško)

Colnícki strelci si overili svoje schopnosti 16
(h.c.i. Mgr. Milan Pittich, Mgr. Dana Šejirmanová)

Stretli sa po rokoch 16
(c.i. Ing. Jaroslav Kühtreiber, c.i. MVDr. Bohuslav Lovas)

Naši jubilanti v novembri a decembri 17

Životné jubileum bývalého riaditeľa Colnice Nitra 17
(c.i. Bc. Stanislav Pacher)

Vianočné „chuťovky" 18
(Mgr. Dana Šejirmanová)

Vtipy na koniec roka 19
(Viera Mikulová)

Fotosúťaž 20
(h.c.i. Ing. Jaroslav Ondrašina)

Oslavujeme 15. výročie

Koniec roka je pre väčšinu z nás časom bilancovania, oddychu, radosti a osláv. Na to všetko má právo aj naša colná správa, a to nielen kvôli končiacemu sa 365-dňovému obdobiu. V tomto čase sa totiž zavŕši 15-ročné obdobie colnej správy samostatnej Slovenskej republiky.

Zrodila sa pred Silvestrom

Začiatok deväťdesiatych rokov minulého storočia sa na území bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky niesol v znamení jej rozdelenia na dva samostatné štáty. Slovenská republika si preto musela vytvoriť samostatné štátne orgány. Jedným z nich bola aj colná správa, ktorá svoj novodobý zrod datuje k 30. 12. 1992. Len deň pred obľúbeným oslavami nabitým Silvestrom ju svojím rozhodnutím oficiálne zriadil vtedajší minister financií Ing. Július Tóth. Začala fungovať pod oficiálnym názvom Ústredná colná správa SR.

Nové úlohy

Novovzniknutý slovenský štát mal mnoho povinností, ktoré musel zvládať pri zriaďovaní štátnych orgánov (colnú správu nevynímajúc). Došlo k prechodu kompetencií, majetku, ako aj k zmenám v samotnej organizácii práce. Nová vláda začínala myslieť proeurópsky, čoho výsledkom bol colný zákon č. 618/1992 Zb., ktorý zrušil dovtedy účinný colný zákon č. 44/1974 Zb. a zavádzal niektoré prvky európskeho colného práva. Nevyhnutnou súčasťou procesu aproximácie colného práva bola aj úprava organizácie colnej správy, jej pôsobnosti a služobného pomeru colníkov. Tieto požiadavky čiastočne spĺňal colný zákon č. 180/1996 Z. z., na ktorého základe vzniklo Colné riaditeľstvo SR na čele s generálnym riaditeľom, ktoré prevzalo v plnom rozsahu práva a záväzky Ústrednej colnej správy SR, ako aj jednotlivé colné úrady. Tie boli dovtedy označované ako colnice.

Zmeny neboli pre colníkov jednoduché

Slovenská republika nemá taký štátny orgán, ktorý by za 15 rokov svojej existencie prešiel a stále prechádza toľkými zásadnými zmenami, ako práve colná správa. Colníci to počas jej novodobej existencie skutočne nemali ľahké. Každú legislatívnu zmenu totiž museli zvládnuť a uplatňovať od prvého dňa jej účinnosti. Najťažšie to mali colníci práve v 90. rokoch, pre ktoré bola príznačná neustála zmena takmer všetkých zákonov. Ďalším zvratom bolo schválenie zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov, ktorý rozdelil vtedajších zamestnancov colnej správy na dve skupiny, a to na colníkov vykonávajúcich štátnu službu v služobnom pomere a na civilných zamestnancov. Colníci začali tvoriť ozbrojený zbor.
Vývoj smerom k európskemu spoločenstvu potvrdzoval colný zákon č. 238/2001 Z. z., ktorý spolu s jeho vykonávacou vyhláškou úplne kopíroval Colný kódex spoločenstva a jeho vykonávacie nariadenie. Súčasne sa colná správa stala správcom spotrebnej dane z minerálnych olejov.

Európske členstvo si vybralo svoju daň

Najvýznamnejšia zmena z pohľadu colníctva sa udiala 1. mája 2004, a to vstupom SR do Európskej únie, keď colná správa zažila svoj „Schengen". Došlo totiž k zrušeniu pohraničných pobočiek colných úradov na vnútornej hranici Európskej únie, čo sa samozrejme nezaobišlo bez príslušných personálnych zmien. V tomto období colná správa prevzala aj úplnú správu spotrebných daní. Reorganizácia sa však týmto obdobím v colnej správe neskončila. V roku 2005 došlo k redukcii colných úradov na území SR, a to z pôvodných 14 na 9. Mnoho kolegov, nezriedka výborných odborníkov a kamarátov, nás z personálnych dôvodov opustilo. K zmierneniu neistej situácie nedošlo ani v ďalších rokoch. Nasledovali totiž ďalšie reorganizačné zmeny, ktoré nás colníkov postihli a aj stále postihujú. Spoločnosti sme však dokázali, že napriek zložitým a náročným podmienkam, ktoré sme v doterajšej histórii samostatnej SR mali, dokážeme zabezpečovať výkon štátnej služby na vysokej odbornej a profesionálnej úrovni.

h.c.k. Mgr. Stanislav Ďurina a -dš-

Colná správa urobila ďalší krok k zvýšeniu ochrany EÚ

S blížiacim sa termínom vstupu Slovenskej republiky do schengenského priestoru vrcholil pohyb na východnej hranici. Neustále kontroly týkajúce sa našej pripravenosti na vstup do tohto elitného spoločenstva, ako aj samotná realizácia splnenia podmienok, spôsobili nevídaný rozruch aj v miestach, o ktoré sa verejnosť až doteraz veľmi nezaujímala. Pozornosť, ktorej sa spomínaná východná hranica dočkala začiatkom decembra 2007, však paradoxne so Schengenom nesúvisela.

Na bezpečnosť sa nezabúda

Colná správa patrila medzi tie subjekty, ktoré sa na zabezpečovaní splnenia podmienok vstupu SR do Schengenu patrične podieľali. Popritom však stihla urobiť ďalší významný krok, a to v boji proti nelegálnemu obchodu, pašovaniu a podvodom. Oficiálne sa tak stalo 6. decembra 2007, keď bol na hraničnom colnom priechode Maťovské Vojkovce – Pavlov odovzdaný do jej prevádzky inšpekčný skenovací systém THSCAN RF 6010. Slávnostnú atmosféru podčiarkovala prítomnosť viacerých hostí, medzi ktorými boli Jeho Excelencia mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Čínskej ľudovej republiky Huang Zhongpo, vedúci služobného úradu Ministerstva financií SR Ing. Jaroslav Mikla, generálna riaditeľka Colného riaditeľstva SR JUDr. Eleonó-

ra Kročianová, ale aj zástupcovia Úradu cudzineckej a hraničnej polície a ďalší. Po slávnostnom ceremoniáli a prestrihnutí pásky bol pre hostí pripravený odborný výklad vedúceho oddelenia špeciálnych technológií Vyšné Nemecké c.i. Mgr. Milana Kačurika, počas ktorého sa prítomní pozreli, ako THSCAN RF 6010 funguje v praxi.

Sú len tri a jeden je na Slovensku

Inšpekčný skenovací systém THSCAN RF 6010 vyrobila spoločnosť NUCTECH Co., Ltd. z Čínskej ľudovej republiky, ktorá ho na Slovensko aj dodala. Podmienky potrebné pre umiestnenie a následné využívanie skenovacieho zariadenia sa na colnom hraničnom priechode vybudovali v priebehu tohto roka. THSCAN RF 6010 je jedinečný svojho druhu, o čom svedčí aj fakt, že sa na celom svete nachádzajú iba tri takéto systémy. Jeden z nich máme už aj my, a to na hraničnom priechode Maťovské Vojkovce, kde sa podieľa na kontrole nákladných vlakov prichádzajúcich z Ukrajiny do SR.

Výkony hovoria za všetko

Skenovacie zariadenie je schopné kontrolovať vlakovú súpravu pri rýchlosti 30 km/h. Počas 24 hodín dokážu operátori THSCAN RF 6010 zoskenovať a vyhodnotiť 14 plne naložených vlakových súprav s počtom od 40 do 60 vozňov. Systém je vybavený bezpečnostnými mechanizmami a modernou technológiou, ktorá je využiteľná pri plne automatickom riadení skenovacieho procesu. Bezpečnosť je zaistená aj systémom, ktorý pozostáva z niekoľkých kamier. Bezpečnostné systémy zariadenia navyše vydávajú upozorňujúce signály na prichádzajúcu vlakovú súpravu v dvoch bezpečnostných zónach pred skenovaním v skenovacom tuneli. Premyslený je aj samotný proces skenovania, ktorý sa začína až po prejdení lokomotívy železničnej súpravy, aby nedošlo k ožiareniu rušňovodičov. Skenovanie prebieha pod dohľadom hlavného operátora, ktorý môže tento proces kedykoľvek prerušiť. Nemalo by dôjsť ani k ožiareniu prípadných migrantov, pretože každá vlaková súprava je kontrolovaná ešte pred tým, ako do skenovacieho tunelu vojde. Dodávateľ systému navyše uvádza, že osoby a predmety, vrátane potravín, fotocitlivých filmov a zvierat si po skenovacom procese zachovávajú svoje pôvodné vlastnosti. Skenovacie zariadenie je vzácne aj pre svoju citlivosť. Tá je taká vysoká, že dokáže rozlíšiť akékoľvek chemické látky ukryté v železnej rude, čo zefektívni odhaľovanie pašovania drog a psychotropných látok.

Úspech majú v rukách aj colníci

ISS THSCAN RF 6010 urobil na všetkých zúčastnených veľmi dobrý dojem. Pri prezentácii bolo vidieť, že jeho obsluhu už zvládli aj colníci, ktorí sú pripravení plniť svoje úlohy. Pri práci so skenovacím zariadením im prajeme veľa úspechov, ktorými významne prispejú k ochrane trhu, spotrebiteľov a ekonomických záujmov nielen Slovenskej republiky, ale aj Európskeho spoločenstva.

h.c.k. Mgr. Stanislav Ďurina

Keď sa návšteva v Bratislave **nekončí**

Slovenská colná správa prijala počas 7. - 9. novembra 2007 delegáciu Colnej služby Moldavskej republiky, ktorú viedla jej generálna riaditeľka Fedosia Furculița. V praxi tak predstavila partnerskej colnej správe to, o čo prejavili moldavskí kolegovia záujem už počas prvého spoločného stretnutia zástupcov oboch colných správ v Kišiňove v apríli 2007.

Po oficiálnom prijatí na pôde Colného riaditeľstva SR nasledovali prezentácie, praktické ukážky a diskusie. Veľkú pozornosť vzbudila prezentácia činnosti a vybavenia nášho colného laboratória, ktoré sa v júli 2006 presťahovalo do nových moderných priestorov a úspešne absolvovalo proces reakreditácie. Moldavská colná správa totiž colné laboratórium zatiaľ nemá, jeho založenie však plánuje už v blízkej budúcnosti. Ocenila tak našu ochotu podeliť sa s praktickými skúsenosťami v tejto oblasti. Pochválili sme sa aj metódami a výsledkami Výcvikového strediska služobnej kynológie colnej správy v Gajaroch. Služobným psom, ktorých viedli skúsení kynológovia, nepriaznivé počasie neprekážalo. Poľahky vyhľadali ukryté drogy a tabak a predviedli tiež svoju poslušnosť. Program pokračoval v Školskom a rehabilitačnom stredisku na Donovaloch, ktoré nás privítalo štedrou snehovou nádielkou. V atmosfére pripomínajúcej blížiace sa Vianoce sme moldavským kolegom predstavili vzdelávanie slovenských colníkov a colný informačný systém. Históriu, činnosť a výsledky Colného úradu Banská Bystrica priblížil jeho riaditeľ. Reč bola aj o zaujímavých prípadoch porušovania colných predpisov a ich odhalení. Veríme, že návšteva delegácie moldavskej colnej správy na Slovensku prispela k vzájomným dobrým vzťahom a poskytla moldavským kolegom užitočné informácie pre ich prácu. To je napokon praktickým naplnením cieľov Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Moldavskej republiky o spolupráci a vzájomnej pomoci v colných otázkach, podpísanej v Bratislave v marci 2007.

h.c.k. Ing. Martina Balajková

Slovenské top prípady

Skener v Žiline bodoval

Colný úrad Žilina mal koncom októbra 2007 hostí z hlavného mesta. Okrem kolegov z bratislavského colného úradu k nim „zavítal" aj Mobilný inšpekčný skenovací systém na kontrolu vozidiel a kontajnerov. Ten zistí pomocou röntgenového žiarenia druh a množstvo tovaru prepravovaného cestnými motorovými vozidlami, a to bez akejkoľvek manipulácie s kontrolovaným tovarom. Jeho využitie si odskúšali nielen žilinskí „Komosáci", ale aj hliadky Oddelenia cudzineckej polície, a to úspešne. Počas kontrolnej akcie sa im v noci z 25. na 26. 10. 2007 podarilo odhaliť kontraband v piatich dodávkových vozidlách imatrikulovaných na Ukrajine. V dutinách spomínaných vozidiel bol ukrytý tovar, ktorý nebol pri vstupe na colné územie Európskeho spoločenstva predložený colným orgánom na kontrolu. Konkrétne sa v dutinách vozidiel ukrývalo 688 spotrebiteľských balení liehu, čo v prepočte na čistý lieh predstavuje 100,64 litra, a 492 spotrebiteľských balení cigariet (t. j. 9840 kusov) zn. Marlboro. Colný dlh za pašovaný tovar dosiahol výšku 72 574 Sk. Liehoviny boli väčšinou v zaujímavých darčekových baleniach, znázorňujúcich rôzne druhy historických zbraní. Na výmenu dostanú ukrajinskí pašeráci od žilinských colníkov tiež zaujímavý darček: za porušenie colných predpisov ich čaká pokuta a v prípade preukázania spáchania trestného činu im môže byť uložený zákaz vstupu do priestoru Európskeho spoločenstva.

Takmer stopercentná „voda"

Tak klasifikoval vodič nákladného vozidla s dunajskostredským evidenčným číslom objem 4 tisíclitrových nádob, ktoré viezol vo svojom aute. Colníkom, ktorí ho skontrolovali 31. 10. 2007 v Šamoríne na Bratislavskej ulici, tvrdil, že ide o čistú vodu. So životupotrebnou tekutinou mal však šamorínsky náklad spoločné len jedno - čírosť. Liehový zápach svedčil o opaku, ktorý potvrdili aj kontrolné merania. Približne 95 %-ný lieh v takom istom množstve našli colníci aj v areáli súkromnej spoločnosti v obci Horná Potôň. Netradične páchnucou „vodou" mohli páchatelia spôsobiť štátu škodu na spotrebnej dani z liehu až vo výške 2,2 milióna Sk.

Banskobystrickí colníci v akcii

Október ukončili úspešne aj colníci z mesta pod Urpínom. 30. 10. 2007 vykonali domovú prehliadku rodinného domu vo Fiľakove, kde našli nelegálne držané 4 kusy zbraní, zásobníky a náboje. Zároveň v garáži objavili aj 4531 litrov spotrebiteľského balenia liehu (borovička, Makovická liehovina, napoleon atď.) v colnej hodnote cca 750 000 Sk. Všetky spotrebiteľské balenia liehu boli označené kontrolnými známkami, ktoré nevykazovali ochranné znaky pravosti. Únik na spotrebnej dani bol predbežne vyčíslený na pol milióna korún.

Z Fiľakova colníci pokračovali do Lučenca, kde pri prehliadke zaistili ďalších 2000 litrov spotrebiteľského balenia liehu rovnakých značiek s nepravými kontrolnými známkami. Únik na spotrebnej dani bol však nižší, a to cca 200 000 Sk. Páchateľovi, ktorý sa dopustil viacerých prečinov, hrozí v prípade preukázania viny trest odňatia slobody vo výške 5 rokov.

Na východe dali pašerákom po prstoch

Podarilo sa to colníkom z CÚ Košice, ktorí 21. 11. 2007 v spolupráci s Okresným riaditeľstvom PZ SR Košice vykonali kontrolnú akciu zameranú na tovar, ktorý podlieha spotrebným daniam, a tovar, ktorý unikol colnému dohľadu. Colníci a policajti

sa zamerali na účastníkov cestnej premávky a tovary nimi prepravované. Jedným z dôvodov ich spoločnej akcie bolo aj avizované novoročné zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov, kvôli ktorému sa očakáva nárast nelegálneho dovozu neoznačených tabakových výrobkov. Cigarety však neboli jediným artiklom, ktorý sa colníkom podarilo zaistiť. Okrem nich u vodičov objavili aj daňovo zvýhodnený minerálny olej, tzv. červenú naftu, v celkovom množstve 175 litrov, na ktorej použitie nemali oprávnenie. Colnícko-policajnú „zbierku" obohatilo aj 213 kartónov cigariet označených ukrajinskou kontrolnou známkou, za čo hrozí páchateľom pokuta po 50 000 Sk za každý prípad. Počas akcie sa podarilo zaistiť aj manželský pár, ktorý mal vo svojom aute 174 kartónov cigariet označených ukrajinskou kontrolnou známkou. Slovenskí „Bony a Clyde" spôsobili únik na cle a daniach v hodnote prevyšujúcej 100 000 Sk. Do tretice zaistili colníci aj 20 litrov 95 %-ného liehu v plastovej bandaske ukrajinského pôvodu, za čo jeho majiteľov čaká sankcia 50 000 Sk. Celkove si colníci a policajti počas kontrolnej akcie pripísali 12 zistených prípadov porušenia daňových predpisov a 1 zistenie prípadu podozrenia zo spáchania trestného činu. Finančný únik na daniach a iných poplatkoch dosiahol sumu, ktorá prevyšovala 130 tisíc Sk.

Krátko z ukrajinskej hranice

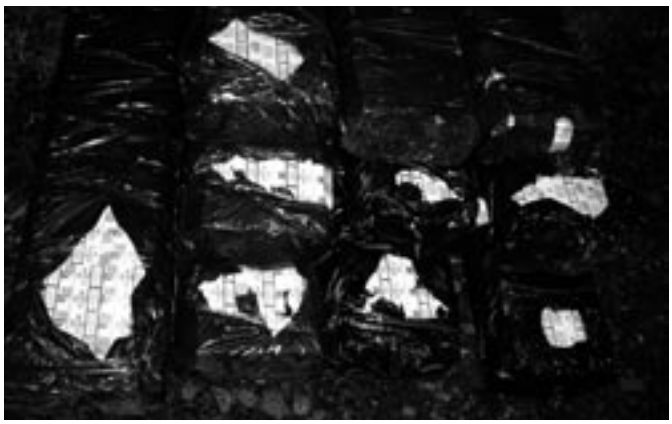

Dvojitý zásah do čierneho

Colníkom z východu sa opäť darilo, čo sa o tamojších pašerákoch, našťastie, povedať nedá. Colníci z SCÚ Čierna nad Tisou a pobočky colného úradu Maťovce našli 13. 10. 2007 pri výkone fyzickej kontroly vlakovej súpravy cigarety na podvozkoch železničných vagónov. Cigarety, ktoré sa nachádzali v čiernych igelitových fóliách, boli na podvozky pripevnené pomocou železných tvaroviek (po dve balenia na každom podvozku). Colníci po prepočítaní zistili, že išlo o cigarety v celkovom množstve 100 000 kusov. Ukryté fajčivo bolo opatrené ukrajinskými kontrolnými známkami na označovanie tabakových výrobkov.

Ďalší úspešný zásah sa colníkom podaril 22. 10. 2007, a to opätovne pri výkone fyzickej kontroly vlakovej súpravy. Scenár sa opakoval i v spôsobe, akým boli cigarety v čiernych igelitových fóliách pripevnené na podvozku železničného vagóna pomocou železných tvaroviek. Celkove colníci napočítali 20 000 kusov cigariet, ktoré boli opatrené ukrajinskými kontrolnými známkami na označovanie tabakových výrobkov.

Zahraničné top prípady

Kufor so živým prekvapením

Texaskí colníci zostali v nemom úžase, keď pri bežnej kontrole automobilu objavili muža ukrytého v cestovnom kufri. Nenachádzal sa tam len tak pre nič za nič. 42-ročný vodič vozidla totiž chcel nelegálne prepašovať do USA mladého Mexičana. Obrovský kufor s čiernym pasažierom umiestnil priamo na zadné sedadlo auta, zrejme podľa hesla pod lampou je najväčšia tma. Colníci však mali dostatočne jasno. Mladého muža „posunuli" polícii, ktorá ho zadržala a mieni deportovať do Mexika. Vodiča pašeráka však trest neminie, vzali ho do väzby, kde čaká na súd za nelegálny prevoz cudzinca cez hranice.

Pekný kvietok...

by mohol (čisto teoreticky) vyrásť z kvetináčov, ktoré sa mali nachádzať v jednom nákladnom aute. Namiesto nich však poľskí colníci a policajti na poľsko-nemeckom priechode Olšina - Forst objavili viac ako 2,5 milióna pašovaných cigariet, ktoré boli určené pre nemecký trh. Za fiktívne kvetináče čaká poľského vodiča okrem vysokej finančnej pokuty pravdepodobne aj väzenie, v ktorom môže stráviť až dva roky. Spomínaný hraničný priechod je obľúbený u mnohých pašerákov, veď len od začiatku roka tam zadržali náklady pašovaných cigariet v hodnote viac ako 3,3 milióna eur.

Vek nehrá rolu

V tomto duchu sa nieslo rozhodnutie súdu v západoafrickom štáte Ghana, ktorý uznal dve britské tínedžerky za vinné z pašovania kokaínu. Dve 16-ročné dievčatá zatkli ešte 2. júla na letisku Kotoka v hlavnom meste Ghany Accre. Pri nástupe do lietadla smerujúceho do Británie našli v ich príručnej batožine (v dvoch taškách na notebooky) šesť kilogramov kokaínu. Za biely obsah puzdier hrozí obidvom mladistvým až trojročné väzenie.

Švajčiarsky rekord

Skĺbenie postupu colníkov a policajtov prináša úspechy. Presvedčili sa o tom aj vo Švajčiarsku, ktoré zaznamenalo zabavenie rekordnej zásielky kokaínu vo svojich dejinách. Viac ako 120 kilogramov tejto drogy sa nachádzalo v 311 konzervách. Jej trhová hodnota sa odhaduje na 7,2 milióna eur. Desaťčlenná skupina obchodníkov s narkotikami, ktorá kokaín pašovala, je už za mrežami.

Šport „trochu návykový"

Kombinácia športu s drogami nie je obvyklá, a keď už aj, väčšinou ide o doping. Výnimkou, o ktorej sa presvedčili fínski policajti a colníci, je hokejový obranca Jere Karalahti. Bývalý hráč tímov zámorskej NHL Los Angeles Kings a Nashville Predators je totiž podozrivý z obchodovania s drogami, za čo mu hrozí až desať rokov väzenia. Tridsaťdvaročný obranca, ktorý naposledy vo Fínsku pôsobil v majstrovskom celku Kärpät Oulu, je údajne zapletený do pašovania veľkého množstva kokaínu a amfetamínu. O osude športovca sa rozhodne už vo februári, keď by mal spolu s ďalšími obvinenými stáť pred súdom.

-dš-

Colný úrad Košice

Pravidelné oboznamovanie s našimi colnými úradmi sa pomaly chýli ku koncu. V tomto zimnom čísle si môžeme odfajknúť aj košický colný úrad, ktorý vám predstavíme v nasledujúcich riadkoch.

Colný úrad vtedy a teraz

CÚ Košice sídli v druhom najväčšom meste Slovenska, ktoré vďaka svojmu rozkvetu nazývajú perlou východu. Košice však prosperovali aj v dávnych časoch, keď boli zásluhou svojej geografickej polohy dôležitou obchodnou križovatkou. Pretínali sa tu trasy spájajúce východ so západom a juh so severom (prvé písomné zmienky sú z roku 1230). Košičania sa však svojho colného úradu, ktorý bol zriadený ako jeden z prvých, dočkali až neskôr, a to v súvislosti so vznikom ČSR. Ústredňa Colného úradu Košice má v súčasnosti svoje sídlo na Jiskrovej ulici č. 5, pričom jeho pôsobnosť presahuje hranice Košického kraja.

Zmeny v košickej štruktúre

Colný úrad Košice mal pred naším vstupom do EÚ okrem 7 vnútrozemských aj 5 hraničných pobočiek (Milhosť, Letisko, Čaňa – Hidasnémeti, Hosťovce a Domica s malým pohraničným stykom). Ich počet sa však po 1. apríli 2005 zredukoval, zanikli tri vnútrozemské a štyri hraničné pobočky. V rámci druhej etapy reorganizácie colnej správy sa pod Colný úrad Košice pričlenila PCÚ Spišská Nová Ves, ktorá do 1. júla 2005 patrila pod dnes už zaniknutý Colný úrad Poprad, a zároveň vznikol nový organizačný útvar – SCÚ Spišská Nová Ves. V súčasnosti do územného obvodu, v ktorého rámci vykonáva košický colný úrad svoje kompetencie, patrí územie okresov Košice I., II., III. a IV., Košice-okolie, Rožňava, Revúca, Spišská Nová Ves, Levoča a Gelnica.

V súčasnosti má colný úrad 11 oddelení, 6 PCÚ, z toho sú 4 kombinované pobočky a 3 colné stanice. Prácu na týchto organizačných útvaroch zabezpečuje 296 colníkov a 44 civilných zamestnancov.

Stanice colného úradu žnú úspechy

Jednou z hlavných úloh colnej správy je odvádzanie colných a daňových príjmov do štátneho rozpočtu. Značnou mierou k tomu prispieva aj košický colný úrad, ktorý štátu ku koncu novembra 2007 odviedol 4,593 miliardy korún. Dôležitosťou oblasťou pôsobenia colných úradov, a to konkrétne ich staníc, je aj odhaľovanie tovaru pašovaného cez hranice. Ide o artikle, ktoré unikli colnému dohľadu, alebo o tovar, nad ktorým bdieme v rámci daňového dozoru. Najväčšie úspechy na tomto poli zaznamenali košickí colníci pri cigaretách, ktoré páchatelia s obľubou pašujú z Ukrajiny. Len v roku 2007 sa im podarilo odhaliť 10 271 načierno dovezených kartónov ciga-

Riaditelia Colného úradu Košice od jeho vzniku po súčasnosť

Milan Nárožný
1. 1. 1958 - 31. 10. 1985

JUDr. Ladislav Vyrva
1. 11. 1985 - 31. 7. 1991

JUDr. Jozef Pavlovský
1. 8. 1991 - 12. 3. 2004

Ing. Viktor Lehotzký
8. 4. 2004 - 31. 5. 2006

JUDr. Adrián Holomani
21. 7. 2006 -

riet za takmer 2 054 200 Sk. Predpokladaný colný dlh predstavuje sumárne zhruba 5 996 315 Sk. Colníci nezabúdajú ani na kontrolu spotrebnej dane z liehu. V rámci nej sa im podarilo zaistiť takmer 5500 litrov spotrebiteľských balení liehu neoznačených v zmysle zákona, pričom takmer 83 % bolo značených falzifikátom kontrolnej známky. Účinnosť colného dohľadu a daňového dozoru pri kontrole dodržiavania daňových predpisov v oblasti minerálneho oleja sa v roku 2007 prejavila najmä v zisťovaní prítomnosti daňovo zvýhodneného minerálneho oleja, tzv. červenej nafty. Tá sa často nachádza v bežných nádržiach motorových dopravných prostriedkov bez odberného poukazu. Stanice colného úradu nezabúdajú ani na kontrolu dodržiavania colných a daňových predpisov v súčinnosti s inými ozbrojenými zbormi, resp. orgánmi štátnej a verejnej správy, a to s využitím špeciálnej techniky a nasadením služobného psa na vyhľadávanie tabaku a tabakových výrobkov.

Pobočky v činnosti nezaostávajú

Tak ako pobočky ostatných colných úradov, vykonávajú aj tie košické registráciu a evidenciu daňových subjektov a následne všetky úkony súvisiace so správou spotrebných

daní. V rámci výkonu daňového dozoru vykonávajú u daňových subjektov dozor nad držbou a pohybom tovaru podliehajúceho spotrebným daniam, vykonávajú miestne zisťovania na odhalenie porušení daňových predpisov a zároveň daňové kontroly u všetkých registrovaných a evidovaných subjektov. V priebehu roka 2007 začal CÚ Košice 287 daňových kontrol. Činnosť pobočiek týkajúca sa vydávania povolení na predaj spotrebiteľských balení liehu bola v posledných dňoch pomerne medializovaná. Pobočky colného úradu a oddelenie spotrebných daní vykonávajú správu spotrebných daní v 2 daňových skladoch, 367 užívateľských podnikoch, 1 podniku na výrobu minerálneho oleja, 15 liehovarníckych závodoch na pestovateľské pálenie ovocia u 37 oprávnených príjemcov a 2523 držiteľov na povolenia na predaj spotrebiteľského balenia liehu. Colný úrad Košice vykonáva daňový dozor aj v 7 daňových skladoch, ktoré majú miestnu príslušnosť v územnom obvode iného colného úradu. To, žiaľ, veľmi výrazne skresľuje výber spotrebných daní. Napriek tomu sa v roku 2006 úradu podarilo odviesť 45,2 mil. Sk do štátneho rozpočtu. V porovnaní s rokom 2005 tak došlo k nárastu o 64,7 %.

Košičania kontrolujú letisko, poštu i železnice

Pobočky sa zúčastňujú aj na úseku colného prerokovávania tovarov, ktoré vykazujú rastúci trend. Významné miesto na mape colnej správy zohráva aj jediný pohraničný útvar košického úradu, a to jeho pobočka na košickom medzinárodnom letisku. Tá sa v poslednom čase zviditeľnila odhalením dovozu exemplára kobry, ktorý sa objavil aj v celoslovenských médiách. Po dohode s vedením Slovenskej pošty, a. s. Banská Bystrica je jednou z dvoch pobočiek v rámci Slovenska, určených na prerokovávanie poštových zásielok predkladaných Slovenskou poštou, a. s. aj PCÚ Košice. Rukami colníkov v roku 2007 prešlo viac ako 12-tisíc zahraničných zásielok. Pod patronát košických colníkov (OKMŽP) patrí aj kontrola medzinárodnej železničnej prepravy. Colníci vykonávajú najmä následnú kontrolu vývozu a dovozu tovaru v železničnej doprave v elektronickej forme a kontrolu dokladov. V praxi to znamená, že sa obracajú na útvary colnej správy pôsobiace v železničnej doprave s upozornením na chýbajúce náležitosti, ale aj preverujú a spracovávajú údaje, ktoré vyhodnocujú z pohľadu rizík prepravy tovaru po železnici.

Šport a kultúra musia byť

Spoločenské či športové aktivity, ktorých výsledky sa objavili aj na stránkach Colných aktualít, sú pre východniarov už tradíciou. Košičania majú už v roku 2007 za sebou 10. ročník futbalového turnaja či 13. ročník tenisového turnaja, na ktorom víťaza osobne dekorovala pani generálna riaditeľka. Pod ťarchou gúľ sa pri urputnom zápolení východniarov rok čo rok ohýnajú aj parkety bowlingovej arény. Naši zamestnanci začiatkom decembra potešili aj tých najmenších, pre ktorých pripravili darčeky na Mikuláša.

c.k. PhDr. Zuzana Pavlíková

Ďakujeme za vynikajúce prednášky

Na Colnom úrade Bratislava pristupujeme k zvyšovaniu kvalifikácie colníkov mimoriadne aktívne. Okrem povinných vzdelávacích aktivít zabezpečujeme aj špecializovanú a doplnkovú formu vzdelávania prostredníctvom vysokej školy.

Colnícke prepojenie s univerzitou

Vízia spolupráce s fakultami Ekonomickej univerzity vznikla, keď som ako absolventka inžinierskeho štúdia študijného programu „financie" (počas môjho pedagogického pôsobenia na Ekonomickej univerzite v Bratislave) pochopila súvislosti a nevyhnutnosť prepojenia teórie s praxou. Uvedomovala som si poznatkový a vedecko-výskumný potenciál Ekonomickej univerzity, a preto som si položila za cieľ prepojiť ho s praktickou činnosťou našej colnej správy. Môj návrh spolupráce na princípe reciprocity plne akceptovali predstavitelia Národohospodárskej fakulty, ako aj Colného úradu Bratislava, ktorí potvrdili podpisom Zmluvy o spolupráci v roku 2005. Rozhodujúcu zásluhu na podpísaní zmluvy mal Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD., rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave a garant študijného odboru financie, bankovníctvo, investície.

Kurzy napĺňajú aktuálne potreby colníkov

Spolupráca medzi bratislavským colným úradom a Ekonomickou univerzitou stále napreduje, o čom svedčia aj najnovšie aktivity. Novelizácia Colného kódexu Spoločenstva zaviedla štatút schváleného hospodárskeho subjektu, ktorého udelenie možno prirovnať k procesu certifikácie. Splnenie podmienok pre udelenie certifikátu budú od 1. 1. 2008 posudzovať miestne príslušné colné úrady, k čomu sú potrebné poznatky z relevantných oblastí. Od októbra 2007 môžu preto colníci nášho úradu navštevovať špecializovanú doplnkovú formu vzdelávania v kurze nazvanom Finančná analýza podniku. V spolupráci s Ekonomickou univerzitou v Bratislave pripravujeme tiež kurz účtovníctva.

Finančnú analýzu podniku realizovala kapacita

Prednášky z finančnej analýzy podniku colníkov zaujali. Zúčastnilo sa na nich 27 prevažne vysokoškolsky vzdelaných pracovníkov nášho úradu. Viacerí z nich už v minulosti absolvovali aj kurz účtovníctva, ktorý zastrešovala Katedra pedagogiky NHF EU pod vedením prof. Ing. Rudolfa Šlosára, PhD.

Garantom kurzu bola Katedra financií Národohospodárskej fakulty pod vedením vedúceho katedry doc. Ing. Pavla Ochotníckeho, PhD. Všetky prednášky uskutočnila na vysokej profesionálnej úrovni Ing. Jana Kubicová, PhD., MBA, ktorá po ukončení vysokoškolského štúdia absolvovala niekoľko štipendijných študijných programov doma i v zahraničí. Okrem spolupráce s viacerými zahraničnými univerzitami sa venuje aj vedeckému projektu, v ktorom 11-členný kolektív analyzuje problematiku zdaňovania príjmov korporácií s paneurópskymi aktivitami. Výklad finančnej analýzy podniku bol obsahovo zameraný na ciele a potreby Colného úradu Bratislava. Naši colníci sa okrem iného naučili aplikáciou vybraných technických metód FAP posúdiť finančné zdravie, solventnosť a bonitu podniku, samostatne posúdiť jeho likviditu, platobnú schopnosť a zadlženosť. Vynikajúce prednášky prispeli k implementácii súčasných poznatkov finančnej teórie do praxe a k zvýšeniu efektívnosti colnej správy pri správe daní a ciel, za čo prednášajúcej ďakujeme.

Na oplátku po colnícky

Experti Colného úradu Bratislava sa reciprocne podieľali na zabezpečení špeciálnych seminárov pre študentov študijného programu daňovníctvo a daňové poradenstvo. Špeciálne semináre boli tematicky zamerané na úlohy colnej správy pri kontrole a správe daní. Rozdelené boli na dve časti - teoretickú a praktickú. Svoje odborné vedomosti študentom odovzdávali NR CÚ Bratislava Ing. Štefan Gerbóc, Ing. Ján Ježo, Ing. Mgr. Zuzana Baligová, Mgr. Pavol Viecha, Ing. Róbert Nosian, Bc. Martin Štrbík, Ing. Anna Bulková, Ing. Miriam Samáková. Ing. Aleš Pestún a Ing. Katarína Závadská, okrem prednášok študentom pomáhajú aj pri diplomových prácach.

Veríme, že spolupráca s Ekonomickou univerzitou sa nám bude aj naďalej dariť tak ako doteraz. Ďakujeme aj vedeniu Ekonomickej univerzity v Bratislave na čele s jej rektorom Dr.h.c. prof. Ing. Rudolfom Sivákom, PhD., ktorý už ako dekan Národohospodárskej fakulty myšlienku spolupráce podporoval.

h.c.k. Ing. Magdaléna Mydliarová

Rastie význam ochrany spotrebiteľa

Spolupráca talianskej a slovenskej colnej správy na projekte Európskej komisie „Ochrana spotrebiteľa" sa rozbehla už v roku 2006. Hoci je projekt pod oficiálnym názvom „2005/017-464.02.03 Zlepšenie koordinácie v oblasti ochrany spotrebiteľa zo strany slovenskej colnej správy a slovenských organizácií trhového dozoru" už v súčasnosti za nami, na jeho výsledky v praxi ešte len čakáme.

Ako sa to začalo alebo história v kocke

Zrod spoločného projektu datujeme ešte k začiatku roka 2005, keď začal kolovať obežník oddelenia medzinárodných vzťahov CR SR s ponukou projektov z Európskej komisie (EK). Spomedzi nich zaujala najmä spomínaná Ochrana spotrebiteľa, ktorá je v súčasnosti čoraz viac aktuálna. Zdokonalenie sa v nej by totiž colníkom umožnilo zachovať si pracovné miesta, ako aj zvýšiť odbornosť v oblasti tovaru, ktorý súvisel i súvisí s colníctvom. Po prvotných kontaktoch nasledovali stretnutia s talianskym partnerom (Talianska colná agentúra - TCA). S vedúcou projektu pani Isabel Interlandi sme 23. - 24. 11. 2006 po peripetiách vypracovali a schválili kalendár akcií a školení, ktoré sa počas roka 2007 realizovali.

Kôň má štyri nohy, a predsa sa potkne... i ten taliansky

V Ochrane spotrebiteľa išlo najmä o nadobúdanie vedomostí a nových informácií, účastníci si však pri realizácii projektu vychutnali aj príjemné talianske prostredie, v ktorom sa kurzy realizovali. Niektorí majú na návštevu metropoly Talianska, Ríma, ešte stále živé spomienky. Pozitívne reakcie sa však netýkali len prostredia. Experti, poslucháči, ako aj prizvaní hodnotili priebeh projektu s nadšením, čo potvrdili svojím verbálnym a písomným prejavom. Náročnosť začatia, priebehu a ukončenia seminárov projektu, ktorý ešte ako taký nie je ukončený, necháme na kritikov. Nie všetky

plány sa však naplnia. Potvrdilo sa to aj pri slávnostnom odovzdaní a následnom prevzatí certifikátov, čo sa nezrealizovalo podľa pôvodného plánu. Účastníkom kurzu boli certifikáty o absolvovaní projektu odovzdané priamo na ich colnom úrade.

Strácajúce sa hlásenia

Realizátori projektu sa prepočítali aj v inej oblasti - očakávali totiž, že v čase, keď budú poslucháči v práci, budú sa objavovať hlásenia o podozreniach z dovozu nebezpečných výrobkov. To sa však nestalo. Príčina bola pomerne jednoduchá. Hlásenia na orgán dohľadu (pre Slovenskú obchodnú inšpekciu) odosielané boli, no na colný odbor sa im akosi nechcelo. Obhajovať prácu colníkov, ktorí hlásenia nedostávali, sa dá len ťažko. Záchyty totiž boli, no informácie o nich chýbali. Správy od colníkov, ktorí vyplnili adresáta 2odbor@colnasprava.sk správne, však dorazili. Sú archivované v počítači podľa príslušného colného úradu, ako aj mena colníka, ktorý zistil konkrétny prípad alebo mal na nebezpečný výrobok podozrenie. Počet hlásení, v ktorých colníci oznamujú svoje podozrenia, pochopiteľne stále rastie. Následne ich posudzujú odborníci, ktorí môžu vďaka rôznym dohodám o spolupráci s orgánmi trhového dozoru, využívať kolegov aj z iných oblastí či štátov.

Skutočné výsledky sa ukážu neskôr

Projekt Ochrany spotrebiteľa dal colníkom hlbšie vedomosti a nadhľad. Veríme, že vďaka tomu budú v budúcnosti prevažovať prípady nad podozreniami, k čomu by prispelo aj častejšie vykonávanie fyzickej kontroly tovaru. Tá je totiž potrebná nielen v tomto predsviatočnom čase.

h.c.i. Mgr. Viliam Pružinec a -dš-

Týka sa nás

Tak sme „obdarovali" štát

Slovenské daňové a colné úrady vybrali od januára do konca októbra 2007 celkove 216 miliárd korún. Daňové príjmy z toho predstavovali takmer 210 miliárd korún, čo predstavovalo 84,66 percenta z celoročného plánu. Nedaňové príjmy do štátneho rozpočtu zabezpečili sumu vyše šesť miliárd korún. Na daňových príjmoch mali najväčší podiel domáce dane za tovary a služby, ktorých výber k 31. októbru 2007 dosiahol takmer 158 miliárd korún.

Colníci vyberú viac za fajčivo

Ceny cigariet a tabakových výrobkov od roka 2008 vzrastú. Upravuje to novela zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, ktorú schválila Národná rada SR. Colná správa tak bude od 1. januára 2008 vyberať vyššie dane z cigár, tabaku aj cigariet. V praxi to bude vyzerať nasledovne: minimálna sadzba spotrebnej dane z cigariet by sa mala zvýšiť zo súčasných 1,70 na 2,10 koruny za kus. Rovnakou sumou budú po novom zdaňované aj cigary. Spotrebná daň na kilogram tabaku sa zvýši z 1350 na 1930 korún. Očakávané dodatočné príjmy štátneho rozpočtu zo spotrebných daní by tak mali v roku 2008 dosiahnuť v hotovostnom princípe približne 1,2 miliardy korún. V roku 2009 je podľa ministerstva možné očakávať príjmy vyššie o 1,41 miliardy a v roku 2010 o 1,46 miliardy korún.

Elektronickú komunikáciu využíva aj colná správa

Podiel elektronickej komunikácie so štátnou a verejnou správou na Slovensku dynamicky rastie. V roku 2007 už občania v súvislosti s daňovými povinnosťami zaslali 4,5-krát viac dokumentov podpísaných zaručeným elektronickým podpisom ako za celý rok 2006. Celkový počet takto zabezpečených dokumentov tým dosiahol 16 834 oproti 3709 z konca roka 2006. V súčasnosti je možné plnohodnotne využiť zaručený elektronický podpis a zefektívniť si tak administratívu v troch slovenských inštitúciách. Okrem Daňového riaditeľstva a Obchodného registra k nim patrí aj naše Colné riaditeľstvo. Zaručený elektronický podpis umožňuje komunikáciu s úradmi na rovnakej úrovni ako pri vlastnoručnom podpise, pričom šetrí čas a peniaze.

-dš-

Kde hľadať „Erdúdku"

Každá organizácia má pracoviská, ktoré sú pre ňu síce potrebné, no medzi zamestnancami neobľúbené. Príčin tejto nepopulárnosti je viacero, väčšinou ide o umiestnenie „na konci sveta", náročnú pracovnú činnosť, nehostinné prírodné podmienky či komplikovanú dochádzku. Takéto pracoviská poznali aj naši colníci predchodcovia, ktorí preradenie na ne považovali za určitý trest.

Trest s veľkým E

Syzifov kameň mali colníci už za prvej Československej republiky a neskôr aj za slovenského štátu. Bolo ním pôsobenie na oddelení finančnej stráže v obci Erdöd či

zdrobnene v „Erdödke". Mnohým je však známa poslovenčená verzia jej pomenovania, ktoré si obyvatelia obce prispôsobili na ľubozvučnejšie „Erdúdka" resp. „Erdútka". Oddelenie nesúce jej názov bolo známe nielen v cvičných kurzoch. O Erdúdke kolovali legendy aj na jednotlivých oddeleniach a inšpektorátoch Finančnej stráže v celej ČSR.

Miesto, kde bol aj bežný život trestom

Spomínanú obec založil Juraj Erdödy ml. 23. júla 1731. Na jeho počesť bola pomenovaná Erdöd a tento názov niesla až do roku 1946, keď ju premenovali. Obec sa nachádza na severných hraniciach Slovenska. Vtedajší pán Oravy, Juraj Erdödy, priviedol z rozličných krajov „kolonistov", ktorých úlohou bolo vyrúbať lesy, drevo splaviť plťami na juh a takto získanú pôdu obrábať. Život obyvateľov tu bol naozaj

ťažký. Práca totiž bola úmorná a pôda málo výnosná. Veľká epidémia cholery, ktorá vyčíňala v roku 1848, vykynožila takmer polovicu obyvateľstva. Počas prvej svetovej vojny museli všetci muži narukovať, takže polia nemal kto obrábať. Ženy boli nútené pridávať do cesta piliny, plevy či rozomletú kôru zo stromov. Pre mnohých konzumentov mala takáto „pochúťka" tragické až smrteľné následky. V novembri 1918 vyhladovaní obyvatelia dokonca vyrabovali sklady s múkou obchodníka Stiglitza. Počas prvej ČSR totiž obec nemala žiadny majetok, musela si vystačiť s ročným rozpočtom 1785 korún.

Roky ľuďom nepomohli

Erdödka si nepolepšila ani neskôr. V roku 1945 mala podľa sčítania 2684 obyvateľov v 483 domoch na ploche 65,63 km^2. Pre extrémne klimatické podmienky a množstvo snehu nebolo možné dokončiť žatvu. Studené severné vetry sa po prehnaní nad Poľskom zastavili až v kopcoch nad obcou. Bežne sa stávalo, že sa obilie žalo v snehu a zemiaky ostali na poli až do jari. Obyvateľstvo, ktoré trelo biedu, zostalo chudobné až do polovice 40. rokov 20. storočia. Odvtedy sa začalo postupne vzmáhať, no išlo mu to len veľmi pomaly. Zárobkových činností bolo totiž málo a spojenie s okolitým svetom bolo v tom období minimálne. To, čo si Erdúdčania zarobili, minuli zväčša na alkohol, ktorý ako denaturovaný lieh nosili vo veľkom z Poľska. Doma ho redenaturovali a po primiešaní škorice, čierneho korenia a papriky pili ako najlepší erdúdsky nápoj. Bol známy a aj konzumovaný, napr. v terchovskej oblasti, kde ho poznali pod názvom „fuzel". Podľa pamätníkov to bol silný ekrazit, ktorý sa musel riediť vodou, pričom intenzívne penil. V poľštine uvedené slovo znamená niečo ako bočný produkt (odpad) pri výrobe alkoholu.

Za alkohol boli ochotní zabíjať

Kňazi a učitelia sa snažili svojím pôsobením spotrebu alkoholu zmierniť. K ich úsi-

liu prispievali aj príslušníci finančnej stráže, ktorým išlo najmä o odalkoholizovanie obyvateľstva svojimi činmi, a to hlavne zhabaním pašovaného alkoholu. Previnilcov totiž čakali veľké tresty za spáchanie priestupkov, vrátane trestov okresného úradu. Pašeráci však nemali pre činnosť financov veľké pochopenie, služba na oddelení bola preto životu nebezpečná. Financi bývali (hlavne v noci) napádaní obyvateľstvom, ktoré používalo, čo malo po ruke: nože, sekery, valašky, vidly, ale aj nelegálne držané zbrane pochádzajúce z 1. svetovej vojny.

Vydaní osudu napospas

Kasárne finančnej stráže boli postavené na vysokom kopci (934 m n. m.), takže boli neustále vystavené dažďom, fujaviciam a studeným horským vetrom. Služba tu bola namáhavá a vysiľujúca. Prudký vietor dokázal zaviať akékoľvek stopy a stávalo sa, že hliadka v hustej hmle a fujavici blúdila lesom celú noc. Najťažšie sa slúžilo v zime. Vtedy bolo toľko snehu, že zakryl celé domy. Služba na pracovisku, ktorú mnohí vnímali ako trest, však mala aj pozitíva. Podľa príslušníka finančnej stráže Jozefa Tunáka, ktorý pôsobil na uvedenom oddelení FS od roku 1940, zmierňovalo náročnosť služby aspoň sčasti pekné prostredie Hornej Oravy.

Rozlúštenie na záver

Ak stále netušíte, kam by ste v súčasnosti museli zavítať, aby ste miesto už nefunkčnej a v tom čase neobľúbenej Erdúdky našli, patria vám nasledovné riadky: Koniec druhej svetovej vojny priniesol veľké zmeny, popri ktorých sa obyvatelia obce rozhodli zmeniť jej názov. Od 1. 1. 1946 ju premenovali na Oravskú Lesnú. O tri roky neskôr bolo tunajšie oddelenie spolu s Finančnou strážou zrušené (k 1. 1. 1949) a nahradené Pohraničnou strážou SNB.

h.c.i. Ing. Marcel Šuštiak a -dš-

Lídri európskych colných správ riešili **budúcnosť colníkov**

V bežnom živote človeka sa striedajú dni lepšie a horšie. Rovnakou sínusoidou prechádza aj colná správa a colníci, ktorí prežívajú raz lepšie a inokedy zase horšie obdobia. O tom, že svoj pohár napĺňajú doplna viaceré európske colné správy (našu nevynímajúc), sa presvedčili lídri colných správ Európskej únie. Tí sa práve z tohto dôvodu stretli počas portugalského predsedníctva v Lisabone, v meste známych moreplavcov - objaviteľov, aby ako skúsení lodivodi určili čo najlepší kurz lode colníctva.

Colníci verzus potrebné zmeny

Rokovania colníckych lídrov prebiehali v suterénnych priestoroch jedného z hotelov neurčitého a neosobného architektonického štýlu i atmosféry. Výraz a obsah jednotlivých príspevkov však vyvážil nedostatok priameho slnka a vniesol jasný záblesk svetla do budúcnosti colných správ.

Lídri sa zhodli na zmenách, ktoré colné správy zastihli. Tie nastali v prostredí, obchodných partneroch, v toku tovarov, ako aj ich množstve a rýchlosti. Zmenili sa tiež očakávania verejnosti od colných správ, ktoré majú rozhodujúcu úlohu v dodávateľskom reťazci, ako aj pri kontrole legálneho obchodu.

Hoci sa zásah colných správ do medzinárodného toku tovarov znižuje, politici i verejnosť od nich naďalej očakávajú jednotné a efektívne plnenie úloh pri ochrane spoločnosti i občanov. Colníci menia metódy svojej práce (najmä v oblasti auditu), ktoré musia byť harmonizované a štandardizované. Colnícki lídri si uvedomujú aj potrebné napredovanie informačných a komunikačných technológií, ktoré tak následne uľahčia a urýchlia medzinárodný tok tovarov.

Ľahko povedať, ťažšie urobiť

Lisabonskí účastníci si uvedomujú, že nie je jednoduché splniť úlohy, ktoré colné správy čakajú. Colné správy totiž prechádzajú obdobím, v ktorom musia riešiť otázky vyplývajúce z nedostatku finančných aj personálnych zdrojov. Tie často ústia do snáh o spájanie colnej a daňovej správy. Predstavitelia správ, ktoré takýmto zlúčením už prešli, však nie sú spokojní. Podľa nich zlúčenie nevedie k zefektívneniu práce. Problematický je nedostatok styčných plôch, ktorý môže spôsobiť stratu progresu pri uľahčovaní obchodu, stratu identity colných správ v zjednotenej Európe, ako aj ohrozenie plnenia ich úloh. Najvyšší predstavitelia colných správ sa preto zhodli na tom, že je potrebné vypracovať strategický dokument, ktorý by určoval úlohy colníctva v 21. storočí, objasnil potrebu colných správ v budúcej zjednotenej Európe a podrobne určil aj nástroje a postupy na jeho implementáciu.

Pamätáte sa...

na reláciu o ohrozených zvieratách - Prežijú rok 2000? Verím, že colníci a colníctvo rok 2010, a aktuálne 21. storočie, tiež zvládnu. A to aj napriek súčasným negatívnym trendom zo strany svojich národných vlád.

c.r. JUDr. Eva Bôriková

Colníci sa v Košiciach nedali zahanbiť

Rezké tóny hudby, všade dobrá nálada osladená vôňou čerstvých párkov a pečených klobások, vidina oroseného pohára so zlatistým mokom zdobeným bielou čapicou... To sú tie príjemnejšie atribúty, ktoré sa mnohým z nás ešte stále nostalgicky vybavujú s povinnými prvomájovými sprievodmi. Chvíle na námestiach vtedy zatieňovalo len to, že sa všetko dialo pod taktovkou povinnosti. Dnes, keď slovo „musíš" vystriedalo benevolentné „môžeš", si na spomínanú vôňami predchnutú atmosféru radi zaspomíname. Na vlastnej koži si ju ešte stále môžu vychutnať Košičania, hoci v úplne inom mesiaci. Nefalšovanú prvomájovú atmosféru totiž pravidelne supluje prvá októbrová nedeľa. Práve vtedy sa tu, už de facto od nepamäti, beží košickým srdciam blízky maratón, ktorému by nejeden s radosťou doprial i titul „slovak gold".

Takmer ako v rozprávke

V deň behu sa z Košíc vytráca akákoľvek ponurá atmosféra, mesto ožíva. Korzom znejú lahodné melódie, pešia zóna je slávnostne vyzdobená a uličky sú preplnené ľuďmi v sviatočných róbach. Nechýba ani pestro odetý sprievod, rozdelený do viacerých etáp, či slávnostné defilé pred tribúnami čestných hostí. Vôňu párkov potláča dominujúci pach piva, ktoré dostáva každý manifestujúci za čestnou tribúnou, a to dokonca zadarmo. Bežcov sem však láka najmä nezameniteľná atmosféra. Pozdĺž celej trate ich krstnými menami zdravia davy ľudí, pomáhajúc si pritom maratónskymi bulletinmi. K tomu všetkému neodmysliteľne prispieva aj známa pohostinnosť Košičanov, ktorí bežcov núkajú rôznym drobným pohostením. To, že medzi pretekármi vládne družná nálada, je vcelku pochopiteľné, keďže sa tu stretávajú nadšenci s totožnou krvnou skupinou. Medzi sebou si vymieňajú dojmy, či už predštartové, alebo aj tie zmáčané potom a únavou z trate. Družná nálada je zrejme prenosná vzduchom. Oplývajú ňou totiž aj rady zvedavých zástupov, ktoré zapĺňajú mesto navzdory akýmkoľvek vrtochom počasia.

Colníci nesmeli chýbať

Súčasťou spomínanej športovej udalosti sú už niekoľko rokov aj Majstrovstvá colnej správy v maratónskom behu. Výnimkou nebol ani tento rok. Vďaka svojej atraktívnosti si beh v meste na Hornáde našiel svoju početnú a stálu klientelu, ktorá sa rozloží do všetkých hlavných disciplín podujatia: maratónu, polmaratónu aj korčuľovania na 20 km. Celkové štatistické resumé výsledkových listín MMM prezrádza, že na štart sa postavilo 476 maratónskych bežcov, 41 bežkýň, 659 polmaratóncov, 129 polmaratónkýň, ako aj 161 pretekárov na kolieskových korčuliach a 43 korčuliarok. Spomedzi nich so znakom Merkúra a pod patronátom Matúša súťažili štyria maratónci a v polmaratóne bežalo 11 kolegov a dve kolegyne. Najpočetnejšia colnícka účasť bola v radoch korčuliarov, kde sme mohli nájsť 11 colníkov a 5 colníčok.

Bez zahraničných kolegov

Jedinou chybičkou krásy, ktorá po minulé roky colnícky maratón nešpatila, bola neúčasť kolegov zo zahraničných colných správ. Dôvodom ich absencie boli administratívne prekážky v organizácii podujatia. ECSA (Európska colná športová asociácia), ktorej členom je aj naša colná správa, totiž pridelila oficiálny štatút medzinárodných colných majstrovstiev v maratóne maďarskej colnej správe v Budapešti (30. 9. 2007). Toto rozhodnutie urobila kvôli platnému rotačnému princípu. V rámci dodržania pravidiel a zásad ECSA tak nebolo vhodné paralelne pozývať zahraničných účastníkov

aj na košické podujatie. Situácia sa však na budúci rok opakovať nebude. Naši poslovia už totiž rozlúštili dobrú zvesť bruselských colných tamtamov - budúcoročný štatút už má vo vrecku Slovač!

Po maratóne sa „bežalo“ na Donovaly

V deň konania pretekov vládlo ideálne počasie neskorého babieho leta. Vytrvalcov na trati potešilo polojasné počasie bez povievania typického košického severného vetra. Výnimočnosť tomuto ročníku však pripísali najmä výsledky maratóncov - kenský bežec William Biama dosiahol rekordný čas v histórii košických pretekov 2 h 9 min, ktorým sa toto podujatie zaradilo medzi popredné európske behy v rámci dosiahnutého športového výkonu. Víťazom bol však každý, kto došiel až do cieľa. To sa podarilo aj colníkom, spomedzi ktorých sa najviac darilo Miroslavovi Smetanovi (CÚ Prešov) v maratóne s časom 3 h 3 min, v polmaratóne Michalovi Kavackému (CR SR Bratislava) s časom 1 h 14 min a Alexandre Semanovej (CÚ Košice) s časom 1 h 40 min. V korčuľovaní boli úspešní aj Slavomír Fordinál (CÚ Trnava) s časom 44 min a Martina Palúchová (CÚ Banská Bystrica) s časom 48 min. Colnícke bežecké podujatie sa už tradične ukončilo na Donovaloch v chate Merkúr, kam sa účastníci presunuli po behu na slávnostné vyvrcholenie celej akcie. Dekorovanie najlepších a odovzdanie gratulácií pre všetkých aktérov podujatia v mene generálnej riaditeľky CR SR vykonal námestník GR CR v.c.r. PhDr. Jozef Turčák za prítomnosti riaditeľa Colného úradu Košice c.r. JUDr. Adriána Holomaniho. Príjemné posedenie, no najmä športové výkony si môžu colníci zopakovať aj o rok, a to už na 85. ročníku MMM. Jeho colnícky „podmaratón“ sa bude odvíjať pod organizačnou taktovkou košického colného úradu, ktorý všetkých športuchtivých pozýva už teraz.

Peter Bartoš a Dana Šejirmanová

Kompletné športové výsledky podujatia podľa jednotlivých kategórií nájdu záujemcovia priamo na stránke www.kosicemarathom.com.

Desaťročnicu českého spolku colníkov oslavovali aj slovenskí kolegovia

Spolok colníkov ČR oslávil už svoje 10. výročie. Pri príležitosti tohto okrúhleho jubilea sa konala v malom salóniku Školského strediska colnej správy ČR v Jílovišti milá slávnosť, na ktorej predseda spolku Václav Adama zhodnotil doterajšie aktivity, činnosť a dosiahnuté úspechy. A hoci sa tak stalo ešte na jeseň, stojí to za pripomenutie.

Na oslave u našich západných susedov nechýbali ani slovenskí kolegovia z partnerského Spolku colníkov SR. Spolupráca oboch združení deliacich si brehy rieky Morava je totiž veľmi dobrá a môže byť príkladom i pre spoluprácu colných správ ako takých. Colníci z oboch združení koordinujú svoje aktivity s čoraz väčšou intenzitou, čo prispieva k prehlbovaniu vzájomných vzťahov a ich následnému posilňovaniu. Počas osláv svojho významného jubilea mysleli českí kolegovia aj na Slovákov. Predseda českého spolku Václav Adama ocenil činnosť aktivistov slovenského spolku udelením medailí. Za rozvoj spolku colníkov dostali medaily Ing. Rudolf Šamaj, Bc. Jozef Megyesi a Rudolf Mučšík, ktorí si ich aj osobne prevzali. Samozrejme, oceňovalo sa aj na českej strane. Predseda Mgr. Jozef Vaško udelil v mene Spolku colníkov SR čestné členstvo JUDr. Jiřímu Křivkovi, JUDr. Marii Bubeníkovej, Miroslavovi Váchovi v neprítomnosti a predsedovi českého spolku Václavovi Adamovi.

Všetci ocenení sa totiž hojnou mierou podieľajú na prehlbovaní vzájomných vzťahov a ich ďalšom rozvíjaní, a to najmä pri organizovaní športových a spoločenských akcií. Členovia slovenského spolku využili príležitosť a v rámci milej slávnosti poďakovali JUDr. Jiřímu Křivkovi, svojmu osobnému priateľovi, za dlhoročné priateľstvo, obetavosť, dobrotu a entuziazmus, ktorým v jeho úctyhodnom veku prekypuje. Svojím pozitívnym prístupom môže byť príkladom pre mnohých mladých kolegov v aktívnej službe. Okrem slovného poďakovania mu predseda Spolku colníkov SR odovzdal i prekrásne marcipánové a na znak úcty a obdivu bohato zdobené srdiečko. Na záver slávnosti bola malá recepcia a prípitok so želaním, aby sa spolupráca oboch spolkov naďalej vyvíjala tak dobre ako doposiaľ.

Mgr. Jozef Vaško

Colnícki strelci si overili svoje schopnosti

Dôveruj, ale preveruj. Týmto heslom sa riadi aj colný inštitút, ktorý si pripravenosť svojich lektorov pravidelne overuje previerkami z rôznych oblastí. Hlavný inštruktor streleckej prípravy tak urobil aj v novembri 2007. Pre inštruktorov streleckej prípravy colnej správy pripravil školenie a previerky, ktoré sa konali v školiacom a rehabilitačnom stredisku Patince.

Priebeh v skratke

Stretnutie inštruktorov v Patinciach prebiehalo v dvoch etapách. Prvá skupina si svoje odstrieľala od 12. do 16. a druhá následne nato od 19. do 23. novembra 2007. Program bol však pre oba termíny rovnaký. Streleckí inštruktori (lektori colného inštitútu pre predmet strelecká príprava) odprezentovali účastníkom metodiku streleckej prípravy, ktorá na nich čaká vo výcvikovom roku 2008. Nezabudlo sa ani na spôsob záverečných previerok streleckého výcviku colníkov zaradených na výkon služby na CÚ a CKÚ. Školenie sa, samozrejme, nezaobišlo bez skúšok. Vedomosti a streleckú zručnosť zúčastnených inštruktorov si organizátori akcie overili záverečnými skúškami, ktoré pozostávali z teoretickej a praktickej časti.

Teóriu striedala prax od pondelka do štvrtka

Presne tak to v najjužnejšom mieste Slovenska vyzeralo. Program pre školiacich sa inštruktorov bol skutočne bohatý a rovnomerne rozložený. Pondelky patrili teoretickej príprave, právnym aspektom použitia zbrane a metodike streľby. Počas utorkov si colníci mohli získané vedomosti overiť priamo na strelnici, kde im bol prezentovaný výcvik praktickej streľby a taktiky uskutočňovania služobných zákrokov. Stredy patrili opäť teórii, konkrétne prednáške z oblasti psychologických aspektov výcviku, teórii komunikácie, nácvikom komunikačných zručností, asertívnych techník a riešeniu modelových situácií. Počas štvrtkov vzali inštruktori opäť zbraň do ruky, aby sa venovali výcviku praktickej streľby. Po namáhavom dni na strelnici však neoddychovali, ale zamierili späť do lavíc, aby absolvovali teoretické previerky, pri ktorých sa dobre zapotili. Skúšky totiž pozostávali z ústneho preskúšania i testu. Ten obsahoval 30 otázok z teórie streľby, takticko-technických dát zbraní, technických pomôcok, prvej pomoci a príslušných zákonov. Ústne preskúšanie „prekleplo" inštruktorov zo znalostí ovládania zbrane, organizácie a riadenia streleckej prípravy či spôsobu výcviku. Bodku za školeniami dali piatky, počas ktorých colníci absolvovali praktické previerky. Následne si počkali na vyhodnotenie a ukončenie.

Vysoká latka bola preskočená

Obdiv a uznanie si zaslúžia všetci inštruktori, ktorí splnili stanovené úlohy bez ohľadu na čas a nepriazeň počasia, a to napriek tomu, že ich výcvik a preverovanie boli náročnejšie ako inokedy. Na splnenie testu totiž inštruktor potreboval 90-percentnú úspešnosť a odborný inštruktor ešte o päť percent viac, teda 95 %. Úspešné splnenie takýchto kritérií však len potvrdzuje spôsobilosť inštruktorov streleckej prípravy, ktorí sú schopní zodpovedať za životy, zdravie a odbornú pripravenosť colníkov pri vykonávaní streleckej prípravy.

-dš- a h.c.i. Mgr. Milan Pittich

Stretli sa po rokoch

Colníci z CR SR, CÚ Trnava, CÚ Nitra a CÚ Trenčín si 16. októbra 2007 riadne privstali. Skoré ranné prebudenie absolvovali preto, aby načas vyštartovali na otvorenie školenia koordinátorov CITES v rámci projektu TAIEX a stretli sa po niekoľkých rokoch opäť v bojnickej ZOO.

Teplé privítanie a smutné fakty

CITES-ákov srdečne privítal riaditeľ ZOO Bojnice Ing. Vladimír Šrank. Pri výbornej káve a šálke teplého čaju ich so svojou nefalšovanou skromnosťou a bohatými vedomosťami oboznámil s problémami, ale aj s dosiahnutými výsledkami v chove zvierat v zajatí. Porozprával o plánoch na skvalitnenie starostlivosti o zvieratá, ako aj o nových chovateľských projektoch pri záchrane ohrozených druhov v zoologickej záhrade. Nevyhol sa ani smutným faktom, ktoré sa všetkým počúvali len ťažko. Týkali sa problémov s medveďmi, ktorých stavy na Slovensku neúmerne narástli. Schopnosť

úživnosti ich teritória sa tak stále zmenšuje, čo je problematické nielen pre ne samotné, ale aj pre človeka.

Práca s čipmi v praxi

Colníci si vo viváriu zoologickej záhrady mohli na pripravených plazoch vyskúšať kontrolu totožnosti zvierat prostredníctvom čítacích zariadení – mikročipov. Tie majú registrované zvieratá umiestnené trvalo pod kožou na určených častiach tela. Pri názornej manipulácii sa všetci presvedčili, že skontrolovanie zvierat pomocou čítacieho zariadenia, plazov nevynímajúc, si vyžaduje v mnohých prípadoch nielen odvahu, ale aj skúsenosti s ich manipuláciou. Colník musí často potlačiť prirodzený strach a samozrejme požiadať o súčinnosť dobre trénovaný personál, ktorý mu pri manipulácii so zvieratami pomôže s ich odbornou fixáciou.

Pohľad na colníckych zverencov

... umožnili CITES-ákom ošetrovateľky bezstavovcov. Tie colníkom ukázali, čo vyrástlo z pavúčikov, ktoré boli zaistené v roku 2004 na Colnom úrade Trnava - PCÚ Brodské a boli umiestnené v bojnickej ZOO. S úsmevom ukazovali nádherných dospelých pavúkov, ktorí sa majú k svetu. Väčšie exempláre si colníci prezreli pri krátkej prehliadke zvierat chovaných v ZOO Bojnice, ktorú im odborným výkladom spestril zoológ Ing. Milan Šovčík.

c.i. Ing. Jaroslav Kűhtreiber
c.i. MVDr. Bohuslav Lovas

Naši jubilanti v novembri a decembri

55 rokov

Ľubica Procházková
CR SR

Dušan Kubina
CÚ Nitra

Mária Števková
CÚ Nitra

Elemér Géč
CÚ Košice

Apolónia Kovalová
CÚ Žilina

Štefan Tóth
CÚ Banská Bystrica

50 rokov

Erika Bukorová
CR SR

Ján Vöros
CR SR

Anna Nováková
CÚ Nitra

Jarmila Kadlecová
CÚ Trenčín

Elena Vojteková
CÚ Trenčín

Jozef Mrmus
CÚ Čierna nad Tisou

Jozef Balogh
CÚ Košice

Anna Langerová
CÚ Žilina

Helena Tóthová
CKÚ

Životné jubileum bývalého riaditeľa Colnice Nitra

Bývalý riaditeľ Colnice Nitra, Jozef Pacher, oslávil 31. októbra 2007 pekné životné jubileum - 70. rokov. Navštíviť ho a zagratulovať mu prišli aj bývalí kolegovia - riaditeľ CÚ Nitra c.r. Ing. Miloš Záhorský, námestník riaditeľa CÚ h.c.i. Ing. Vladimír Hutník a sekretárka riaditeľa CÚ Marta Štepanayová. Po blahoželaniach oslávencovi odovzdali malý upomienkový darček a zaspomínali si na Jozefovo pôsobenie v colníckych radoch.

Pán Jozef Pacher nastúpil k colnej správe v roku 1959, a to na Colnicu Komárno, kde pôsobil až do roku 1973 na rôznych pozíciách. Dňa 1. 1. 1974 bol preradený na Colnicu Nitra, kde od 1. 6. 1990 do 28. 2. 1993 zastával funkciu námestníka riaditeľa colnice a od 1. 3. 1993 do 14. 8. 1995 vykonával funkciu riaditeľa Colnice Nitra. V ďalšom období pôsobil ako vedúci právneho oddelenia, a to až do 31. 8. 1998, keď ukončil svoju púť v colnej správe a odišiel do dôchodku na zaslúžený odpočinok. V súčasnosti oslávenec trávi „jeseň" svojho života v spoločnosti svojej manželky. Všetok svoj voľný čas venuje práci v záhradke, svojim synom s rodinami, no nezabúda ani na svoje dlhoročné koníčky, ku ktorým patria od nepamäti šach a mariáš. Venuje sa im spolu so svojimi „kolegami" z klubu dôchodcov. Sme radi, že okrem týchto „povinností" nezabúda ani na nás, bývalých kolegov, a pri každej príležitosti sa zaujíma o aktuálne dianie na nitrianskom colnom úrade.

Na záver by som chcel v mene súčasných, ako aj bývalých zamestnancov Colného úradu Nitra a bývalej Colnice Komárno poďakovať jubilantovi za vykonanú prácu v colnej správe a zaželať mu veľa pevného zdravia, šťastia a ešte veľa krásnych chvíľ prežitých v spoločnosti svojich najbližších. Živió!

c.i. Bc. Stanislav Pacher

Všetko najlepšie v novom roku
Vám želá redakcia
Colných aktualít a redakčná rada

Vianočné „chuťovky"

Na Vianoce sme maškrtnejší ako inokedy. Priznajme si, že radi ochutnáme všetko, čo nám sviatočný stôl ponúka. Sladké, slané, pikantné či kyslé... chutný „mišung", ktorý nám ale nemusí vždy padnúť dobre. Rovnakú rozmanitosť chutí, lenže verbálneho charakteru, sme pre vás pripravili aj my. Na rozdiel od toho gurmánskeho výberu vám ale neuškodí. S chuťou sa preto ponúknite a dajte si celú porciu. Dobrú chuť!

Najväčšiu guľu mali v Ilave

Ilavčania sa rozhodli, že prvenstvo týkajúce sa veľkosti vianočnej gule, a zrejme nielen to slovenské, bude patriť práve im. A podarilo sa. Najväčšia vianočná guľa na

Slovensku je už v Knihe slovenských rekordov. Vianočný gigant sa do nej zapísal svojimi úctyhodnými rozmermi, a to výškou 6 metrov a obvodom 18 metrov. Na to všetko Ilavčania spotrebovali 15 ton materiálu, ktorý tvorila slama, čečina, šišky, ozdoby z prírodných materiálov a žiarovky. Zhotovenie gule trvalo tri dni, počas ktorých sa pri práci vystriedalo viacero ľudí. Prvý deň ich robilo 14 a ďalší deň vyše 20. Popri oficiálnej práci na rekordnej guli sa konali aj brigády na zbieranie a viazanie šišiek, pri ktorých pomáhali aj domáci zamestnanci technických služieb. Výroba gule sa nezaobišla ani bez technickej pomoci žeriava, nakoľko bal slamy vážil 400 kilogramov. Nezaháľali ani Ilavčania, ktorí prispeli ozdobami a jabĺčkami. Okrem toho však na výzdobu použili aj 2830 farbou nastriekaných šišiek naviazaných na drôty. Myšlienka vytvoriť kurióznu vianočnú ozdobu vznikla spontánne. Guľový rekord však nie je pre Ilavčanov premiérou, pred rokom totiž postavili na námestí rekordný adventný veniec s priemerom 12,5 metra.

Tento rok boli najdlhšie

Ihličie, ozdoby, rozvoniavajúci punč či varené vínko... to všetko každoročne ponúkajú vianočné trhy, ktoré umocňujú typickú sviatočnú atmosféru po celej Európe. Výnimkou nebola ani naša veľká-malá Bratislava, ktorá pre svojich obyvateľov i návštevníkov pripravila vianočné trhy už po pätnásty raz, s množstvom stánkov a každodenným kultúrnym programom. Trhy tento rok trvali dlhšie než v minulosti, návštevníci si ich mohli vychutnať počas dlhých 31 dní. Od 23. novembra im bolo k dispozícii 106 stánkov na Hlavnom a Františkánskom námestí, z toho 41 s typickými vianočnými pochutinami. O koncentráciu toho najlepšieho sa postarala komisia, ktorá vyberala predajcov z rekordného počtu 218 záujemcov. Okrem nich ponúkali v stánkoch rôzne suveníry a vlastné výrobky charitatívne organizácie, ktoré za prenájom miesta na trhoch platili symbolickú korunu.

Slušní zlodeji ešte nevymreli

Vianoce by mali byť sviatkami pokoja a rodinou obklopeného plného stola. O tom zrejme boli presvedčení aj austrálski zlodeji, ktorí si predčasne svojsky zaobstarali gurmánsku výbavu. Zo skladu jednej firmy v Sydney totiž ukradli 16 ton šunky a slaniny, za ktorú aj slušne poďakovali. Na jednu zo stien načmárali: „Ďakujeme... veselé Vianoce". Predvianoční zlodeji, ktorí sa do skladu dostali cez dieru v stene, sa slušne obohatili. Hodnota ich lupu totiž dosiahla okolo 100 000 austrálskych dolárov (takmer dva milióny korún).

Prichádzajúce sviatky však u majiteľov firmy zľutovanie nevyvolali. Keďže majú plné ruky práce, aby objednávky zákazníkov stihli, rozhodli sa zlodejov potrestať. Za nájdený tovar alebo jeho nových majiteľov vypísali odmenu 5000 austrálskych dolárov.

Európsky stromček krášlia ozdoby z Nemecka

Vianočný stromček je neodmysliteľným symbolom Vianoc. Živý či umelý, vysvietený alebo len skromne ozdobený býva súčasťou takmer každej domácnosti. Jeho symboliku si uvedomujú aj v Európskom parlamente v Bruseli, kde na zeleného patróna nezabudli. Ten ich štvormetrový európsky zdobilo takmer 800 vianočných ozdôb z Turínska. Na vianočných guliach boli na modrom podklade vlajočky 27 členských štátov, zlaté gule boli s vlajkou Európskej únie. Ozdoby zhotovili v turínskom meste Lauscha, ktoré je známe bohatou tradíciou nemeckého sklárskeho priemyslu.

Odložte si muža, prosím!

Naháňanie vianočných darčekov častokrát vyústi do zúfalstva, priznajme si, mužnejšej polovičky. Na to, aby vianočné nakupovanie nebolo vaše (ako dvojice) posledné, existuje trochu vzdialený, no predsa dostupný spôsob. Nákupy v Salzburgu. Tam totiž po vlaňajšej mimoriadne úspešnej premiére opäť vyrástla „mužská škôlka". Na Námestí Herberta von Karajana našli vystresovaní muži rozptýlenie od 13. do 23. decembra. Kým nežnejšie polovičky brázdili obchody, muži mali o zábavku postarané - čakali na nich autodráhy, denníky, automagazíny, komiksy, časopisy Playboy a,

samozrejme, výborne zásobený bar. Opodstatnenosť tohto nápadu sa potvrdila už aj vlani, keď vo vianočnej škôlke našlo útočisko 1500 mužov. Komický je len spôsob, akým si žena svojho odloženého muža vyzdvihne - musí totiž predložiť očíslovanú „potvrdenku", aby si ho mohla odviesť.

Brali by ste?

Namiesto zelenej čiapky červená, navyše s bielym brmbolcom na špici. Aj tak by mohli vyzerať naši policajti, ak by sa inšpirovali tými filipínskymi. Viac ako 1000 policajtov vo filipínskej metropole Manila si pred blížiacimi sa sviatkami nasadilo mikulášske čapice. Vianoce sa totiž v hlavnom meste nesú najmä v znamení krádeží a priestupkov miestnych zlodejov. Policajti chceli takto originálne obyvateľom ukázať, že na ich pokoj a bezpečie dozerajú aj počas sviatkov. **-dš-**

Foto: Peter Majer

Vtipy na koniec roka

Tri z hraničných priechodov

Pri colnej kontrole na hraničnom priechode sa známy iluzionista David Coperfield chváli colníkom:

- Ja viem hocičo premeniť na hocičo, vyberte si. Trebárs, vidíte túto šatku? Teraz je červená, čáry-máry... a už je zelená.
- To je nič, teraz vám ukážem niečo ja, - hovorí colník a otvára kamión s alkoholom.
- Čáry-máry a je z toho hrášok.

Colník na hraničnom priechode má narodeniny a kolegovia sa radia, čo mu kúpiť.

- Poskladáme sa po 500 korún a dáme mu peniaze, - vraví jeden.
- To bude málo, je to dobrý kolega, - druhý na to.
- Tak ho necháme celú zmenu robiť samého.
- No... zas taký dobrý kolega nie je!

Pýta sa investigatívny novinár colníkov z hraničných priechodov, za ako dlho si zarobia na Volkswagen.

- No tak za pol roka,- vraví ten z Vyšného Komárnika.
- Asi za štyri mesiace,- hovorí druhý zo Slovenského Nového Mesta.
- Za nejaké tri mjesíce,- kývne hlavou colník z Kútov.
- Asi za sedem mesiacov,- prizná posledný z Vyšného Nemeckého.
- Vaši kolegovia to stihnú skôr, ako je to možné? – pýta sa novinár.
- No viete, Volkswagen je veľká firma!

Jeden od susedov

Celníkova žena je v posteli s milencem, vtom zarachotí zámek. Manžel se nečekaně vrací! Tak milenec zaleze pod postel.

Celník pojme podezření a začne prohledávat byt. Otevře skříň, vysypou se kartony cigaret!

- Tady je to v pořádku,- brumlá si.

Nakoukne do peřiňáku, tam je pár lahví whisky.

- Taky v pořádku, kde by tak mohl být?

Zpod postele se vystrčí ruka se stoeurovkou. Celník ji shrábne a povídá:

- Vlastně jo, pod postel už jsem se taky díval... **Viera Mikulová**

Morový stĺp na Námestí sv. Trojice

FOTO súťaž

Pohľad na Kalváriu s kostolom

Počas roka 2007 ste mohli v našom časopise zverejňovať svoje zvečnené spomienky či zážitky. Na jeho stránkach sa vystriedalo veľa pekných fotografií, ktoré dokumentovali všetko, čo ste počas voľných chvíľ videli. V poslednom tohtoročnom dvojčísle si na každodenné krásy Banskej Štiavnice zaspomínal h.c.i. Ing. Jaroslav Ondrašina, ktorý v tomto malom no útulnom mestečku študoval. Ak máte svoje fotosrdcovky aj vy, môžete nám ich posielať aj v budúcom roku. Len pripomíname, že maximálne tri kusy. Veľa fotografických úspechov vám želá naša Fotosúťaž.

V pozadí veža kostola a hradby Starého zámku